LE DIRECTEUR GERANT
DÉPOT LÉGAL
Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

SỐ 1089 NĂM THỨ MƯỜI MỘT MỖI SỐ 0$04 六月十四日 NGÀY THỨ BẢY 31 JUILLET 1937

GIÁ BÁN
ĐÔNG-PHÁP — NGOẠI QUỐC
Một năm 6$00 — 10$00
Sáu tháng 3$00 — 5$00
Ba tháng 1$50 — 2$50
Ngân phiếu phải trả tiền trước. Thư và ngân phiếu gửi cho ông TRẦN-BÌNH-PHIÊN. — Ai dùng ngân phiếu, viện chính xin thương lượng trước.

TIẾNG-DÂN

敝民 La Voix du Peuple

Chủ nhiệm sáng lập: HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản lý: TRẦN-BÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản bốn kỳ: thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY.

BÁO-QUÁN
số 123, đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép nói: số 43
Địa chỉ: TIENGDAN HUE

Kinh nghiệm hơn học vấn.
(Expérience passe science).

Con mắt của người kinh-nghiệm "ĐỌC BÁO"

Người Âu Mỹ xem tờ báo như bánh bằng ngày, không thể thiếu được. Vì thế, người học phổ thông đều có kinh nghiệm về sự đọc báo; nhờ đọc báo mà những thường thức về chánh trị, kinh tế, ngoại giao cả các phương diện, càng giàu thêm. Đều ích lợi mà họ thu lặt trong sự đọc báo, không phải là ít.

Người ta nói có môn học thường thức mới biết đọc báo. Cái ích ở sự học cố nhiên; song nhờ đọc báo kinh nghiệm mà môn thường thức càng giàu thêm, cái ích nầy càng thiết thực thích dụng hơn nữa.

Vì sao? môn thường thức đọc trong sách vẫn có mở mang trí người, song cái hiểu biết trong sách, phần nhiều là sự sinh-hoạt, hiểu trên mặt giấy; còn đọc báo, nếu kẻ tiếp đọc luôn không dứt, tự nhiên được những môn thường thức du nhập dần dần, thêm tài liệu vào cái kho «hiểu biết» của mình, mà lại là sự hiểu biết «sống». Nhờ sự hiểu biết «sống» đó mà người kinh nghiệm đọc báo, có con mắt xem thấu đến những công việc ngoài mặt giấy nữa.

Ví dụ như gần đây, quanh chuyện Trung-Nhật đánh nhau ở Lư-câu-kiều, nào những tin văn vẩn như Tưởng giới Thạch mở hội nghị ở Lư sơn; Phùng ngọc Tường làm phó quân sự ủy viên sang Thái an; Thái đình Khải về nước; Thủ lãnh đảng cộng Châu Ân xuất tịch hội nghị Lư sơn v. v... Những tin vụn ngắn như thế, người đọc báo thạo như người Nhật, đã nhận thấy thái độ chánh phủ Trung quốc và cả nhân tâm, có vẻ nhứt trí ngầm ngầm lo chuyện đề kháng, chớ không phải lánh đạm như trường hợp đánh Thượng hải và chiếm Thẩm dương ngày trước, cứ ngồi yên trông kiện với Quốc liên.

Lại chuyện nước Xiêm với Đông dương ta, như những tin trục xuất và bắt giam Việt kiều; đào sông vận hà; mua tàu Nhật, và tuyên ngôn hủy bỏ điều ước đã ký với các nước, đòi đất cũ lại; Pháp Xiêm đàm phán v. v. Cũng cái tin văn vẩn, song người đọc báo nhiều, thấy rõ sau lưng nước Xiêm có bác Nhật và chú Đức nấp trong màn kín mà làm quân sư.

Cứ một vài ví dụ, nhìn thấy những tin đăng trên các báo đầu là cái tin vẩn, mà trước sau và chung quanh cái tin ấy có những sự quan liên ngầm ngầm cùng đi với nhau, mà sự quan liên ấy đều là việc ở trường hiệp hiện tại đương hoạt động, là sự đương «sống», khác với sự «chết» ở trên mặt sách.

Nói ngay vào hiện thời, như trường hiệp báo cử nghị viên ngày mai đây, nếu ai từng đọc báo mà đã thấy thuật những chuyện hội đồng mấy năm trên, cùng những điều mà dư luận chỉ trích mấy quan nghị, thì tất có kinh nghiệm về sự chọn người xứng đáng, dầu không được nữa, cũng không đến nghe lầm những lời tán báo hứa suông đem bỏ rổ lá thăm của mình.

Cái ích về sự kinh-nghiệm đọc báo, đại loại như thế, nghĩa là liên tiếp không dứt mới thu lặt được sự ích đó, và có con mắt kinh nghiệm để tự xét đoán, chớ chỉ đọc bài cổ động hay công kích trong một số, chả ăn thua gì.

X. T. T.

CHUYỆN ĐỜI

Ngày vào trường thi của các ông ứng cử dân biểu

Ngày mai 1er Août, ngày vào trường thi của các ông ứng cử dân biểu Trung-kỳ sẽ khảo đồng loạt cử nhỉ. Ở các hạt có trường đều dăm bảy cử, cử tri tự-hội khá đông, phải xe và hàng cơm cũng mấy tiệm rượu, được một bữa đông khách.

Quang cảnh ngày nay ở trường bảo cử, không khác trường thi khoa cử ngày xưa. Có khác một điều là quan chấm trường có quyền lấy đậu, bỏ hỏng, ngày xưa là quan trên đình phải đi, mà quan trường bảo cử dân biểu ngày nay, lấy đậu bỏ hỏng là quyền của các ngài cử tri vậy.

Quan trường ngày xưa có chánh phó khảo, giám, phúc, sơ khảo là một số lí, mà học trò thì đến đôi ba ngàn, cách thức chấm khảo vẫn nghiêm, mà số lí về quan trường có quyền tối cao, nên cũng có công cử được, công tử tiêu xem vào bằng đó. Còn cử dân biểu ngày nay, quan trường là số đông, mà học trò thì lại số ít, đáng lẽ không có người nào đậu gian hay dùng cách gì lo lót và vận động với quan chấm trường được mới phải. Ấy thế mà theo mấy khóa trước, thì dư luận cũng chỉ trích: người nầy đậu nhờ kim tiền, người kia đậu nhờ thế lực; lại có người không hợp lệ, sau khi đã trúng cử, có người thiếu 1, 2 phiếu mà cũng cho đậu. Cái trường hiệp xảy ra đó, đáng tức biết bao!

Vậy ngày bảo cử mai đây Chương-Mai xin đọc mấy câu thi người ta nhạo quan chấm trường ngày xưa mà hiện nay còn nhiều người truyền tụng, để hiến cho các ngài cử tri tức là quan chấm trường thi dân biểu có quyền thả nè

«Người có mười đồng mảng nặng người.
官有十元萬卷迎
«Ta không một trợ ngã gần nhà.
我無一貫草盧隨

*Cùng: «Tích đã thiếp rồi Tư điểm suất,
Văn như tương nải Tỷ khuyên dần.»*

Hoàng của ngài giờ giá trị là thâm.

Chương Mai

TIN THẾ-GIỚI

CUỘC TRUNG - NHẬT

QUÂN NHẬT Ở HOA BẮC

Thiên-tân, 29-7 — Từ khi xảy ra việc xung đột, không ngày nào không có quân lính Nhật đến Thiên tân và Phong đài. Tính cả thảy có 80 đoàn xe hỏa chở ra ngoài Vọn ty trường thành 7.000 người 1.200 ngựa cùng súng đại bác, xe phá lấy, và 36 chiếc máy bay... Quân nầy còn đóng ở Phong đài.

Quân Nhật đóng ở Đại tỉnh thôn và Tiểu tỉnh thôn vẫn sửa soạn bắn lấy. Đêm hôm 26, 27, quân Nhật ở Phong đài bắn tới đóng ở cầu Lư cản với 21 khẩu đại bác. Số quân lính ở đấy lên đến 2.000 người. Hôm 28 lại thêm nhiều súng đại bác tiếp đến. Buổi tối thì các khẩu đại bác ấy đã đóng ở các nơi hiểm yếu tại phía nam nhà ga và đều chĩa cả vào thành Uyển bình và cầu Lư cản.

Được tin ấy quân Trung hoa tức khắc lên chỏi canh gác, và quân Trung hoa đóng trong vùng cũng soạn đối phó.

Hồi 9 giờ sáng hôm 28, lại có thêm một đoàn xe hỏa chở binh Nhật từ Yokosuka tới số 15 toa. Tàu bay Nhật bắn luôn để thám thính. Quân Nhật lại đóng giữ nhà ga Thiên tân.

TRẬN ĐÁNH Ở HOÀI LONG MIẾU

Thiên tân, 28-7 — Nhiều sĩ quan Trung ương kéo lại trực đánh rất dữ dội ở Hoài long miếu. Quân Trung hoa đều đông mà địa thế nầy dễ hãm hở xông vào đánh giết quân Nhật, một lúc giết được mấy chục người, làm cho quân Nhật phải lui, và từ đó phải chịu đợi tới pháo để phòng quân Trung hoa tấn công.

LẠI NHIỀU TRẬN ĐÁNH NHAU

28-7 Sớm nay một đội tàu chiến Nhật cũng đem vào các nơi quân Trung hoa đóng ở vùng Tân trung Trung hoa Long Vân, cách Phong đài về phía nam 50 cây số và ở khoảng giữa đường Bắc kinh — Thiên tân.

1.500 lính Nhật kéo đến Thiên tân, đến Lang Fang thì gặp đội quân Trung hoa, hai bên giao chiến kịch liệt; bên Nhật có 16 người bị thương. Người Trung hoa tuyên bố rằng quân Nhật xô súng vô lối nay bắn vào quân Trung hoa trong lúc quân nầy ở tân hôn xuống. Trái lại, người Nhật lại nói sở dĩ có cuộc đánh nhau là vì một sư đoàn của đội quân thứ 29 của Trung hoa vây quân Nhật.

Trận đánh nhau nầy kéo dài đến 9 giờ đồng hồ; khi viện binh Nhật tới đông quá, quân Trung hoa phải lui.

Lại một đội tàu chiến Nhật nữa đem vào các nơi quân Trung hoa đóng.

Quân Nhật đuổi quân Trung hoa đến Hoangsinan cách Phong đài 10 dặm về phía nam.

Đường xe hỏa Bắc kinh — Thiên tân bị cắt đứt.

Tình hình Lư cản hiện có vẻ nghiêm trọng lắm.

Hai quân lại đánh nhau tại Jouantaumen gần cửa Bắc kinh.

TỔNG TRIẾT NGUYÊN NHỜ ĐỊNH ĐÁNH NHẬT

28-7 — Tổng triết Nguyên đã đánh điện về Nam kinh nói đã ra lệnh cho các quân đội của mình đánh Nhật.

TOÀN QUỐC TRUNG HOA ĐỀU MỘT LÒNG KHÁNG NHẬT

Thượng-hải, 24-7 — Tại Thượng hải có nhiều cuộc hội họp, hàng vạn người đều hăng hái một lòng kháng Nhật. Nam viên rời tại phòng Thương mãi, mấy ngàn người khánh thành một hội để tiếp trợ việc kháng Nhật bằng quân đội.

Chánh phủ Tàu vẫn thừa biết về một quân sự Nhật vẫn khoẻ hơn, nên vẫn cố hết sức tránh một việc đến nỗi không cần nhau đi. Nhưng quyết không chịu nhượng bộ về 4 khoản của Tướng giới Nguyên.

(Xem tiếp qua trang 3 cột 1)

VÀI CHUYỆN THÚ

Về lịch sử Lư-câu-kiều

(Nơi trận địa Trung-Nhật đánh nhau)

Kể công trình kiến trúc nước Tàu thì cầu Lư-câu nầy là một công trình vĩ đại có danh tiếng trên lịch sử.

Cầu nầy, dài trên 1000 thước, rộng 50 thước Anh, có 35 cống xây tròn, có tên là cầu «Mạch-ca-Phổ-lạc». Nguyên về thế kỷ 12, một người ngoại quốc Mạch-ca-Phổ-Lạc sang du lịch nước Trung-hoa, thấy cách kiến trúc cầu ấy có vẻ tráng lệ và hùng vĩ, khen ngợi hết sức, nhân cầu ấy là một cái ấn tượng trong cuộc du lịch của mình, không đời nào quên được. Người sau nhân gọi tên cầu bằng tên người du lịch kia.

Cầu nầy trên sông Vĩnh-định. Trước kia sứ thần ta sang cống sứ nước Tàu, có thi đề vịnh cầu ấy. Ký giả còn nhớ vài câu:

«Tà phù Tương-thủy ba di nguyệt,
Mã độ Lư-kiều liễu phất vân.»
征帆湘水波移月,
馬度蘆橋柳拂雲.

(Thuyền băng Tương-thủy trăng dợi sóng,
Ngựa tách Lư-kiều liễu cuốn mây).

Cụ Nguyễn-thượng-Hiền lúc ở trong nước, nghe cuộc «8 nước liên binh vào Bắc-kinh», cũng có câu:

«Kích thủy luân thuyền xu Hàn-khẩu,
Phù vân mãnh kỵ độ Lư-câu».
激水輪船趨漢口,
浮雲猛騎渡蘆溝.

(Sông Hán, tàu đông giòng dậy sóng,
Cầu Lư, ngựa sải bụi xen mây).

Ai có ngờ cái cầu có danh trên lịch sử mà nay thành nơi chiến trường!

X. X.

VĂN VẮN

Lời tự phán sau khi đọc bản «Tương-đối luận»

Bảy mươi mốt tuổi cái thằng này,
Trông trước muôn ngàn cái dốt mày.
Trước mắt chúng ta là vậy vậy,
Ngoài vòng trời đất những gì gì!
Cỏ kim mà tít trên con số,
Vũ trụ nhào điên dưới ngón tay.
Tương-đối thuyết kia ai chả rõ,
Tớ xin hương sáp trước bàn thầy.

Đậu thuyền dưới chùa Thiên-mụ đụng trời mưa

(Tức sự)

Một ông già, một chiếc thuyền con,
Dầu chẳng vui gì cũng chẳng buồn.
Bầu bạn với trời trên mặt nước,
Lăng dăng cùng Phật dưới sườn non.
Gió năm ba trận ngang rồi dọc,
Trăng một vài hôm khuyết lại tròn.
Đụng nhịp thanh linh mừng đáo để,
Sau cơn cang hạn chốc mưa dồn.

Đậu thuyền dưới cây sung ở bên bờ sông (Cảm tác)

Mình với cây sung khéo hữu duyên!
Vừa xa nhau, lại đụng nhau liền.
Vực bờ xoay cuộc lòng khôn chuyển,
Sóng gió lay trời gốc vững bền.
Quả đỏ đầy nghành, no bụng trẻ;
Lá xanh chật đất, phủ đoàn thuyền.
Đứng trơ trên nước, bao năm tháng,
Nước hãy lên hoài, tuổi cứ lên.

Lời con nhà vạn

Chiếc trông đi đụng chiếc trông về,
Nhà vạn làm ăn ngán mọi nghề.
Tay lái tới lui chia nước một,
Tiếng hò khoan nhặt ngóng trời nghe.
Thuyền đương thấm vảo mưa dồn dục,
Cá chửa lên hàng, thuế bộn bề,
Sông bể tự do đâu sẽ hỏi,
Mùa sông sưu tới đã bo bo.

BÁO-NAM

BỨC VẬN CỨ THỜ HƠI KHÓ CHỊU

Bị cuốn vào hòa ước Versailles, Đức cũng bực bội tới nơi: Cờ đã lỡ cánh, có sơ gì mà không lên tiếng! Trải mười mấy năm nay rèn đúc nội lực đã đủ, bây giờ, Hitler cứ thong thả coi gió bỏ buồm, theo lòng «nhớ xưa» của dân chúng mà lên tiếng, ra oai. Trong cử chỉ «khó chịu» của Đức, có cách nắn ni đòi thuộc địa để vì hòa ước Versailles mà lìa Đức, là quan trọng hơn cả.

Dưới đầu đề «nước Đức vẫn giữ tro tro một cử chỉ (L'Allemagne garde la même position), báo *Presse Indochinoise* trong Nam có lục đăng, Thống soái Ritter Von Epp, đại diện chánh phủ Đức, thở cái hơi nồng nặc như dưới nầy.

Lời Thống soái:

«Nếu đem số dân càng ngày càng đông đảo của Đức, so sánh với đất đai, thì liên tỉnh nước Đức bị nhốt vào một mảnh đất quá chật chội, lại không đủ nguyên liệu cần yếu cho sự sống hằng ngày. Cái hòa ước Versailles nó đã làm cho Đức mất sạch trơn thuộc địa, và làm cho nó không thể tự vận dụng được các thứ nguyên liệu cần dùng nữa.

«Đem so với thuộc địa các nước, thì Đức ngày nay hẳn đứng về hạ cấp. Như năm 1914, diện tích thuộc địa Đức rộng hơn chánh quốc 5 phần 1/2, vậy mà Đức cũng còn liệt vào hàng sau phần đông những nước nhỏ bé kia. Xem như Anh, diện tích thuộc địa rộng hơn chánh quốc đến 105 lần, Bỉ-lợi-thi, Hòa-lan, Pháp, diện tích thuộc địa rộng hơn 80, 60 và 22 lần đất sở hữu.

«Thật ra, Đức đã bị chận nghẹt không cho nhập cảng những nguyên liệu của thuộc địa — nguyên liệu ấy có thể gọi là của nó — đến thành ra cái kết quả bi thảm, bi thảm thật tình, vì cái tỷ trọng (densité) của dân số Đức (dân số Đức sinh sản nhiều nhất ở Âu châu, đứng sau Nga) đã làm cho nền kỹ nghệ phải đạt đi thường.

«Phải biết cho rằng, bất kỳ chính phủ nào, hễ đã nghĩ tới trách nhiệm của mình một cách chí tâm, tất phải tự nhận cái nghĩa vụ tối yếu của mình, là làm sao cho dân già có cơm ăn, có việc làm. Đối với nhiều nước đã nhờ hòa ước Versailles, mà gia tăng lực lượng để quản trị các thuộc địa cũ của Đức, cái nghĩa vụ ấy lại càng nặng nề nữa. Hẳn ai cũng biết, sở dĩ trước thời kỳ Âu chiến, Đức phải một phen thay đổi cảnh sinh hoạt, cũng vì thuộc địa và tài sản của thuộc địa đấy.

«Muốn cho nền kinh tế khôi phục được như xưa, tất nhiên Đức cần phải có đất thêm, để thêm nguyên liệu và cho đồng tiền của nó thành ra thứ tiền hợp pháp (sa propre monnaie sera la monnaie légale). Chúng tôi không muốn, và cũng không có thể chịu đứng một vị trí thua sút trước mặt các nước. Chúng tôi phải có đủ lực lượng mà đem đồng tiền của chúng tôi ra mua các thứ nguyên liệu cần dùng cho chúng tôi. Vì, bởi cách bồi thường mấy lâu, chúng tôi đã làm chảy một số tiền ngoại quốc chúng tôi đã dành dụm nhiều lắm; nay nếu chúng tôi mua vật hàng gì, phải trả bằng tiền ngoại quốc là một điều rất cay chua.

«Theo như lời đề nghị của ông Samuel Hoare, tôi tưởng một cuộc hội nghị quốc tế bàn việc quân phân các nguyên liệu hẳn hòi, thật là thuận lợi; nhưng đề nghị ấy có thành hiện đi nữa, chỉ có thể cho Đức được một số đất đai mới, để kiếm được vật dụng hằng ngày thôi,

«Nhiều kẻ đã thứ sắp theo thứ tự những nước gọi là «có thuộc địa» với «không thuộc địa», họ cũng nên dinh ninh mà thêm Đức vào cái hạng sau đó với. Đối lời báo ở ngoại quốc lại phóng ra lắm tin kỳ quái: Đức, cái xứ «không thuộc địa», đã quyết định tìm cho được thuộc địa, dầu tốn hại đến bao nhiêu cũng không kể. Mối nghi ngờ trong trường chính trị, không những bồng bột gắt ở Pháp đâu, mà tràn đến cả các nước nhỏ như Bỉ-lợi-Thi và Bồ-đào-Nha kia nữa. Vả lại, có đôi tờ báo ngoại quốc lại nói rằng Đức có ý chiếm các thuộc địa bằng võ lực; nên từ lâu nay nhiều nước không để ý đến thuộc địa, thì nay bỗng nhiên đề tâm riết, cho là vấn đề tối quan trọng.

«Mà kìa, như Đức có đề cập đến vấn đề thuộc địa chăng, nó cũng chỉ nghĩ riêng lời những đất đai cũ của nó đã bị Hòa ước Versailles ngang nhiên buộc để cho quyền quản trị của hội Quốc liên kia thôi. Sự vận động thuộc địa của Đức, không chậm đi dăng nào khác hơn là làm cho phế triệt quyền quản trị kia, đành lại cho Đức đất đai sở hữu. Theo đấy, thiết tưởng không một nước nào bị thiệt hại gì bởi sự kiện nói một cách chánh đáng của Đức cả.

(*Còn nữa*)

S. S. thuật

Chung quanh vụ đình công ở Trường-thi

Hiện ngày 27 Juillet, số thợ đi vào Trường-thi đi làm, cả cai lẫn thợ, cả thảy 111 người; trong số nầy có chừng 20 thợ khách trú sắp bị trục xuất về Tàu, nên đã bãi hẳn đi làm việc từ sáng hôm thứ hai 26 Juillet nầy. Số thợ mới nay đã có đến hơn 300 người.

Ngày 26 Juillet lại có giấy yết thị thập các ngã đường báo những thợ đã xin thôi việc (yết thị ngày 22-7-37 đã nói rằng ngày thứ sáu 23-7, những người thợ nào không đi làm sẽ coi như người xin thôi việc) đến xưởng quan phát lương tháng Juin cho.

Theo yết thị, có người thợ đến, song thấy ở cửa nhà máy có lính khố xanh, lại lui. Có người bạo dạn vào thì quan trên bảo lên tòa Sứ mới lĩnh được.

Hôm hai hôm (26, 27 Juillet) có lính Bang tá thành phố bắt thêm mấy người thợ đem vào đình Tổng đốc rồi tống lao. Thợ Trịnh-văn-Liên và Phan-văn-Lý bắt 9 giờ sáng hôm 27 cũng bị bắt tống lao. Thế là số thợ bị bắt giam ở lao Vĩnh hiện nay tất cả có 17 người.

Số thợ thất nghiệp độ trước tới Trường-thi xin việc không được, nay đều được gọi đến làm.

P. V.

VIỆC TRONG NƯỚC

HUẾ

Được bài chỉ thuốc thần và giấy « bulletin de paie »

Tại bàn quán có người được 1 cái bài chỉ thuốc thần 1937-38 của Lưu-Ngộ, 31 tuổi, thợ nề, cùng 2 tấm giấy « bulletin de paie » cũ từ 1937 của cô Lưu-Hộ phát (tháng Juin ghi 6$55, tháng Mai ghi 11$12), dựng trong cái bao chuối. Tây thợ Ngộ bảy đến nhận.

T. D.

Bắt được trộm

Trong đêm 21-22 Juillet này, nhà ông Hoàn-Chất, lý trưởng làng Hưng-trung, hiện ở đường An-hòa, bị quân gian lẻn vào nhà, lấy mất những đồ quần áo vật và một chiếc xe đạp, tính cả ngót 80$00.

Sáng ra ông Chất liền đi cớ với cò bót Ông Cẩm liền báo thầy đội xếp bót Gia-hội đi xét.

Sáng 23 Juillet, thầy đội xếp đi xét được, liền đem lính đến bắt tên Mới ở phường Phú-mỹ, hiện có một gói tang vật áo quần và 2 đôi dép. Giải nó qua sở cảnh sát lớn, ông Cẩm tra hỏi, nghe tên Mới đã chịu thú nhận.

Tên Mới nầy trước đã can án rồi, nhà chức trách thường không dung thứ.

P. V.

VINH

Chính trị phạm được ân giảm về nhịp chính trung (14 Juillet)

Thường nhà lao, năm nào hễ đến kỳ lễ nguyên đán hay lễ chính trung (14-7), các phạm nhân đều trông ngóng được ân xá hay ân giảm. Năm nay ở lao Vinh về số chính trị phạm hơn 30 người, cả đàn ông lẫn đàn bà, ai nấy đều trông cái ơn ấy.

Mới rồi 8 đã phóc ra, trong số hơn 30 người chỉ có Nguyễn-như-Cẩn mấy bạn được tha, còn số được giảm nhiều nhứt là chị Tôn-thị-Yêm 5 năm, Nguyễn-như Kỷ 3 năm. Còn thì một năm hay 6 tháng cả, mà số được giảm chỉ có 17 người thôi.

P. V.

NGHỆ-AN

Phải vụ đánh dựt bạc thuở chăng ?

Hồi 8 giờ đêm 18 Juillet, tại nhà Phan-si-Hội, lý trưởng làng Hựu-hiệp tổng Lâm-thịnh (Nam-đàn) có tiếng ồn ào đánh nhau. Người đến xem thì thấy chánh tổng Lâm-Thịnh Trần-hựu-Thúc với hợp chạy cùng với viên đội lệ huyện Nam-đàn. Lý trưởng Hựu-hiệp và 3 người cha đã ngoài 70 tuổi đều bị đánh và bị thương.

Lúc chánh tổng cùng lính chạy ra thì lính hàng đồ ra xem, có giữ lại được hai người lính, còn chánh tổng thì theo đường trẻ chạy thoát.

Theo như lời lý Hội khai trình tại Huyện và tại Tỉnh, thì hôm ấy chánh tổng tự đem lính và đội lệ đến làng y, không có lính quan đi kiểm thuế. Sau khi lý trưởng đem 125$ nạp thì thấy chánh tổng viên đội lệ bảo chỉ lấm tờ bạc nhận 100$, còn 25$ để làm tiền phí (!).

Lý trưởng không chịu, sinh cãi cọ nhau, rồi sẩn có thầy đội và lính trắng, đánh bên cả cha con lý trưởng. Đương khi đánh nhau thì số bạc một trăm đồng thầy chánh để bỏ học, còn 25$ để ngoài, bay mang ra khỏi bộ phận, rồi mỗi người cướp được 5, 7 đồng làm tiền mất mặt cả.

Sau thuế mà làm như thế nầy, thiệt quá hèn. Mong quan trên xét rõ việc nầy.

Dân nguyện

QUẢNG-BÌNH

Tin thêm về vụ « Vì sao đánh người đường đột thế ? »

T. D. số 1933 ra ngày 17-7-37 có đăng vụ ông Lê-Khởi người làng Hiru-lộc (Quảng-trạch) bị bọn Phan Ích (Thổ-lộc) trói đánh ngày 27 tháng 5 ta. Việc đến quan, có lại mua rượu khám và làm biên bản v. v.

Nguyên ngày mồng 8 tháng 6 ta, nhân lúc trời chiều gió mát, ông Lê Khởi uống rượu xong ra nằm tại điếm canh trong làng (Hiru-lộc), vừa gặp tên Phan-Ích đi chơi về, hai bên hỏi nhau, rồi lời qua tiếng lại, đến chuyện mồng và toan đánh lộn, nhưng có người làng đến giải hòa được êm chuyện, ai về nhà nấy.

Từ đó Phan-Ích đem lòng căm giận, quyết xuất gia đình đem đòi gặp và hai mẹ nó vật đập nhà ông Khởi. (Đến 21

(Xem qua trang 3 cột 3)

Lời cảm-tạ

Chúng tôi xin trân trọng cảm-tạ các cụ, các ông, các bà đã có lòng sốt-sắng giúp đỡ, viếng thăm, đưa đám, điếu phúng, đánh điện hoặc gởi thơ chia buồn trong đám hỏa thân mẫu của chúng tôi tại Faifo hôm 18 Juillet 1937. Trong khi bối rối, không khỏi thiếu lễ, xin các ngài cảo thứ cho chúng tôi đội ơn vô cùng.

Cố-sự : TĂNG-HUYỀN, *Tú-tài, Bản-tỉnh Đốc-chiếu.*

TĂNG-HUỲNH, *Hồng-lô tự-khanh, thượng-hạng Tham-tá Thương-chính trí-sự.*

TĂNG-NGUANG, *Hồng-lô tự-khanh, thượng-hạng Tham-tá Sở-Jóc.*

TĂNG-DỤC, *Tài-đức Học-sĩ, Giáo-sư trường Trung-học Khải-Định*

Đồng cảm bái

Trên 200 quyển sách cấm

(Tiếp theo)

Les expilitations collectives et l'essor de l'agriculture (1930), par Yakovlev.
Le Turkestan sociétique, par Servet
Les bâtisseurs de la vie nouvelle, par Vaillant-Couturier.
Deux villages sauvés de la mort, par Choukaiev.
Je reviens d'Ukraine, par Moussinac.
Les ouvriers dans leur usine, par Moussinac.
L'usine soviétique et la vie, par Boross.
La politique nationale soviétique en U. R. S. S., par Roubakine.
Les hommes de Stalingrad, Préface de Gorki.
La révolution culturelle, Karelia. Quelques aspects de la vie culturelle en U. R. S. S.
Le mouvement stakhanoviste, par Grenier.
Les soviets, c'est la paix, par Le Brun.
Naissance de peuples, par Léo Wanner.
Jeunesse soviétique.
Qu'est ce qu'un soviet ? par Koch.
Le Ville Congrès du parti Communiste Français (Villeurbanne, 1936).
L'union de la nation française, par Thorez.
L'avenir de la jeunesse de France, par Duclos.
L'union des paysans de Franco, par Renaud-Jean et Waldek Rochet.
L'U. R. S. S., ses victoires socialistes, par Sémard.
La défence du pain des travailleurs, par Frachon.
Le parti des travailleurs de France, par Gitton.
L'union pour libérer l'humanité, par Marty.
Au service du peuple de France, par Thorez.
Pour l'union des femmes de France, par Duclos.
Le grand parti du peuple de France, par Gitton.
La jeune France, par Duclos.
Pour la terre de France, par Renaud Jean.

(Còn nữa)

HÀNG BIẾT NÓI

Của Viên-Đệ

(Tiếp theo)

Sáng hôm sau, dậy nghe người trong nầy nói anh em hôm nay phải uống thuốc tẩy không ai được đi đâu, mà uống thành sau trước họ đóng khóa cả, đến 7 giờ thấy có quan thầy thuốc với ông sếp Immigration bên Nouméa sang, đem theo vô số những chai dầu chay hay gọi là dầu cá (huile de ricin), họ bày một cái bàn ở lối cửa vào một khu đất ngoài thành, trong có cái nhà bỏ hoang, chung quanh cũng tường xây bao kín, trên bàn có hai cái cốc, hai cái thìa, rồi cứ người một lại họ lấy cho hai thìa dầu vào cốc bắt uống, nếu ai ậm ọe không nuốt thì họ lại rót thêm bắt phải uống nữa, thật ai đã có uống qua cái dầu đó mới biết nó tanh gây khó uống hết chỗ nói, thôi thì cứ nhắm mắt mà uống đi cho xong, ai uống xong rồi họ đuổi luôn vào bên trong, trong họ đã đào sẵn hai cái hố dài có ngăn cho mấy tấm kẻm là chỗ để làm việc sau, khi chuyển bụng. Họ bắt anh em uống dầu tẩy hết lượt rồi thì đóng cửa lại cấm không được ra ngoài. Cái cảnh sau khi uống dầu tẩy rồi thật không khác gì như ở làn Haiphong sau bữa ăn mà còn tiếp nộp kéo dài những mấy tiếng đồng hồ cho tới xế bộng, khoản 2, 3 giờ chiều mới thưa vắn. Đến 5 giờ thì họ mở cửa cho về căn nầm, người nào người ấy xem bộ mệt nhọc lả lơi mà lại đói cồn đói cào, ai cũng bâng khuâng đi lại ngóng trông mà không thấy họ phát cho ăn cái gì.

Đêm nầm tôi vì đói bụng ngủ chẳng được, nghe những tiếng ho khù khụ của những người già ở mấy nhà gần đấy cùng những tiếng lá cây ở ngoài, bị gió rung động ào ào từng hồi một, lại gió bể đưa vào bởi các cửa căn trống trải, nơi lạnh thấu mình, mà tôi sinh nghĩ ngợi nhớ nhà nhớ xứ sở quá : lão mẫu tại đường, tuổi già than rẹ, ngày đến mẹ, tôi thì tôi thấy gan ruột tôi, nó bồn xồn mà quả tim nó hộp đập mạnh ; vợ trẻ con thơ, cảnh nhà thanh bạch, nghĩ đến vợ tôi thì tôi lại nhớ đến hai câu mà nó đã nói với tôi : « Cậu đi đất khách nhà sượng tay lái, em ở quê nhà ngắm cỏ cây » ; nghĩ đến anh em chúng bạn, tôi nhớ đến những câu thơ đưa tiễn dặn dò như : « Nhọ dạ chớ tin hàng bán nước, vui lòng chỉ lối khách xa nhà » và câu : « Nước bể Thái-bình soi tỏ mặt, đá non Tản-lĩnh đợi chờ ai » là những câu thơ anh em đưa tiễn tôi ở bến Hải-cảng. Nghĩ mình đi phu mộ chớ có phải Đông-độ hay Pháp-da gì mà anh em quá kỳ vọng như thế, rồi tôi liên tưởng đến cảnh núi Tản sông Mỵ, non Nùng Hanoi vo số là các cái nghĩ liên tưởng mà tóm lại đều là mối buồn, cho biết đa sầu đa cảm là cái bệnh riêng trời đã phú tính cho tôi, nói càng vô ích.

Sáng ngày ai nấy thức dậy sớm sửa lăm, họ nói 6 giờ sáng nay có bánh phát, thì ra theo lệ ăn ở đây được ba bữa, sáng có bánh tây với nước chè đường. Rồi đó thấy họ gọi số cờ đi lĩnh bánh, mỗi cờ được 2 kilos rưỡi bánh, tính mỗi người được 250 grammes, dùng trong giao kèo, với chè đường, đồng thời họ phát luôn cả gạo thịt và bánh muối để ăn trong một ngày, mỗi cờ 5 kilos gạo, 3 kilos thịt. Anh em lĩnh về trước hết làm nước chè ăn bánh, vì đã qua 2 đêm một ngày không có gì dồi vào giạ dày mà lại còn phải sức ruột, bữa bánh đó thật là thú vị, người ta gọi là bữa ăn lót lòng (petit déjeuner).

Bánh nước xong thì thấy gendarme ra lệnh cản vào hết trong khu đất bỏ hoang là chỗ đi tẩy hôm qua, anh em không hiểu là họ sẽ bắt làm gì, chừng 8 giờ thấy có ông chef và các nhân viên làm việc sở mộ Nouméa sang, đem theo 2 cái cặp trong dựng vô số những dossier. Họ cũng bày bàn như uống thuốc tẩy hôm qua, rồi gọi theo số thứ tự căn cước làm ở Haiphong, ai cũng phải mở căn cước cầm ở tay, gọi tới tên đem lại để họ ghi số vào, ghi xong rồi ra. Ấy là họ đánh số hàng biết nói lại theo số hiện hàng nhập cảng ở Immigration Nouméa. Xong cuộc làm số đó, anh em được tự do, cỗ nào cũng lo đi tìm cái ăn thêm để bớt xót ruột, vì thịt bò mỗi nó cũng mỗi cả, rồi xế đi bãi biển, người trèo đồi núi, bắt ốc bắt hà, lái rau kiếm củi, chơi bời xem ngắm kẻ cũng khuây khoa. Anh em được chơi bời tự do như thế 2 ngày rồi lại phải uống thuốc tẩy thuốc tẩy lần nữa. Sau hai lần uống thuốc tẩy rồi thì ngày nào cũng có các chủ tây đến xem hàng biết nói. Họ khen hàng biết nói ở Annam khéo bắt chước và khôn vật, rồi họ hỏi những

(Xem qua trang 3 cột 5)

Mọi Kontum

Một quyển sách khảo cứu rất giá trị, ai nấy đều nên đọc, giá 0$65, có bán khắp các hàng sách.

Mua buôn, mua lẻ xin hỏi tại

IMPRIMERIE MIRADOR

24, Rue de la Citadelle, HUẾ

Tại Tiếng dân cũng có bán

Buôn bán

Chỉ nên buôn các thứ hàng đã có tiếng nhiều và chắc chắn bán chạy.

NHƯ :

DẦU KHUYNH - DIỆP
KẸO KHUYNH - DIỆP
DẦU BA - CÔ
KI-NINH NHÀ - NƯỚC
KEM VÀ PHẤN TOKALON
THUỐC ĐÁNH RĂNG ROSÉMAIL
CÁC THỨ THUỐC HIỆU NHÀNH-MAI V. V...

Mua buôn, làm đại-lý, hỏi tại :

HIỆU VIỄN - ĐỆ
Ở Bến-Ngự HUẾ

IRI CÁC CHỨNG HO NGƯỜI LỚN MỚI HO HOẶC LÂU NĂM
Ho súm, ho đàm, ho từng cơn, đau ống phổi, đau cuống họng.

SIROP PULMÔ

Trữ bán tại các hiệu Thuốc tây.
Ở Huế có bán tại :
PHARMACIE DE HUẾ
59 Rue Paul Bert
Một chai 0$90

PHARMACIE PHAM-DOAN-DIEM TOURANE

Trường tư-thục « HỒ-ĐẮC-HÀM » Huế

(dủ các lớp từ lớp năm đến lớp cử thể tứ niên)

Hiệu-Trưởng : S. E. HỒ-ĐẮC-HÀM, *nguyên Tham-Tri bộ Quốc-Dân Giáo-Dục, Thượng-thơ hưu-trí.*

Giám-Đốc : Ban Khoa-học : M. HUỲNH-DƯ, *Tốt nghiệp trường Cao-đẳng sư-phạm Hanoi.*
Ban Văn-chương : M. CAO-XUÂN-HUY, *Tốt nghiệp trường Cao-đẳng sư-phạm Hanoi.*

KHAI-GIẢNG : ngày thứ hai 30 AOUT 1937
THI HỌC-BỔNG : ngày thứ sáu 27 AOUT 1937 (nộp đơn trước 25 Août)

TRƯỜNG ĐÃ TỔ-CHỨC LẠI HOÀN TOÀN, ngài nào muốn hiểu rõ xin gởi thơ hỏi quyển DIỀU-LỆ (đính theo 0$04 timbre cước). Ở cửa xin đến lấy.

Muôn nghe tin tức trong hoàn-cầu được lanh chóng và rõ ràng,
Muôn thưởng thức âm-nhạc của các dân-tộc trên thế-giới,
Muôn nghe những điệu hát cải-lương Nam-kỳ, ca Huế và hát Bắc mà không tốn tiền mua đĩa hát
chỉ nên dùng một cái máy vô-tuyến-điện

PHILIPS hay PILOT
bán tại SOCOA HUẾ

CHÍNH-PHỦ ĐÔNG-PHÁP

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

KỲ THỨ NHÌ NĂM 1937

900.000 đồng bạc

Chia làm NĂM BỘ mỗi bộ 180 000 vé mỗi vé 1 đồng bạc. (NAM KỲ, CAO-MÊN, BẮC-KỲ, TRUNG-KỲ và AI-LAO) Nơi xổ định ở HANOI, và thôi bán vé trước ngày xổ 2 ngày. Các ngày xổ số sau nầy :

8 Août 9 Septembre, 14 Octobre, 2-12 1937 và 6 1-1938

Mỗi lần có 4029 số trúng như sau nầy :

1 số trúng		4.000$	4.000$
8	»	1.000.	8.000.
60	»	100.	6.000.
360	»	50.	18.000.
3.600	»	10.	36.000.
4.029			72.000$

Có năm số lớn chung cho cả 5 bộ
Xổ tại HANOI ngày 6 tháng giêng năm 1938

1 số trúng 100.000$ 1 số trúng 40.000$
1 » » 20.000. 2 » » 10.000.

Những vé hoặc trúng hay không trúng về năm kỳ xổ của năm bộ đều được dự vào cuộc xổ chung lấy 5 lô lớn.

CHÚ-Ý : BỘ NAM-KỲ từ số 000 000 đến số 089.999 và từ số 100 000 đến số 189 999 — BỘ CAO-MÊN từ số 200 000 đến số 289 999 và từ số 300 000 đến số 389 999 — BỘ BẮC-KỲ từ số 400.000 đến số 489.999 và từ số 500 000 đến số 589 999 — BỘ TRUNG-KỲ từ số 600 000 đến số 689 999 và từ số 700 000 đến số 789 999 — BỘ AI-LAO từ số 800 000 đến số 889 999 và từ số 900 000 đến số 989 999

BA THỨ THUỐC MỚI

THUỐC ĐAU BỤNG KINH NIÊN HIỆU CHỮ THỌ

Trị những chứng đau bụng, ợ chua, tinh bụng, ăn hơi, nặng bụng, ăn không tiêu, và những chứng đau bụng bởi chất vị toan ra nhiều quá mà sinh ra. Một hộp 0$20.

THUỐC ĐEN TRẺ CON HIỆU CHỮ THỌ

Trị chứng đẹn trẻ con bằng cách thoa thuốc nầy vào miệng. Chai lớn 0$20 chai nhỏ 0$12.

THUỐC GHẺ HIỆU CHỮ THỌ

Trị các thứ ghẻ lở ngoài da, như ghẻ cái, ghẻ phỏng, gì ở nước, ghẻ hờm, trẻ con lở nơi gò má, bị đẹp gai, mảnh thanh vỡ, hoặc đốc tay mà lở, và tất cả các thứ ghẻ lở do vi trùng ở người hâm vào da, hoặc trong mình có độc mà sinh ra. Hộp lớn 0$20 hộp nhỏ 0$12.

Nhà Thuốc VĨNH - THỌ TOURANE

Sữa
NESTLÉ
hiệu CON CHIM

Sức Khoẻ Của Trẻ Con
Nhiều Chất Bổ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học Lycées ở **Khắp Đông-Dương**

TIN THẾ GIỚI

(Tiếp theo trang nhất)

QUÂN CỘNG SẢN CHỜ MỆNH LỆNH NAM KINH

Bắc bình, 24-7 — Một bức điện văn ở Thiểm nam, tỉnh Thiểm tây báo tin rằng Chu ông Thọ phó hội trưởng hội đồng Quân sự quân công sản hồi thứ ba đã đáp tàu bay đi Cố lĩnh. Chu đã tiếp được điện văn của Tưởng giới Thạch mời tới đó. Ngày khi xảy ra việc Lư câu kiều, quân cộng sản có gởi điện tin về Nam kinh xin vâng theo mệnh lệnh của chánh phủ để kháng Nhật.

DƯ LUẬN CÁC BÁO NGA

Moscou, 24-7 — Bàn về việc xảy ra ở Hoa bắc báo «Pravda» cho rằng Nhật đã phá hoại quyền lợi của các đế quốc, nhất là Anh. Cần báo «Izvestia» thì cho rằng việc xảy ra là đoạn đường thứ nhì do đế quốc Nhật dự bị rất cẩn thận từ lâu để chiếm hẳn Hoa bắc. Báo ấy lo rằng chẳng những Nhật chỉ ngấp nghé Hoa bắc mà thôi, lại còn sẽ Hoa nam và còn xa nữa.

Báo «Izvestia» xét nhận thấy rằng từ 1937 Tàu đã biết tổ chức đối phó, và hiện Nhật đang lâm vào thế tài chánh.

Cuộc nội loạn ở Tây-ban-nha

Cuộc nội loạn Tây ban nha vẫn còn gây dữ dội, tin tức vẫn cứ trái ngược nhau.

Bội đảng Bất can thiệp cũng gần như thất bại; Anh và Pháp chỉ trì theo chương trình Anh Pháp; Đức Ý lại có chương trình riêng của Đức, Ý, hai bên đồng cơ nhau; còn các nước nhỏ thì không muốn can thiệp vào cuộc xung đột giữa các nước lớn, nên đứng trung lập.

Vì thế nên hiện người ta để ý đến các cuộc khủng chiến giữa các nước lớn hơn là chính thân cuộc khởi loạn ở Tây ban nha.

CHÁNH PHỦ ĐỨC VU CÁO NƯỚC PHÁP TIẾP VIỆN CHÁNH PHỦ VALENCE

Paris, 24-7 — Các ngoại giao giới Pháp bất cứ bất bình về sự báo giới Đức kết tội công kích nhà đương cuộc Pháp, vu cáo rằng nước Pháp viện trợ và gởi về số binh lính Á đương qua tiếp viện quân đội của Chánh phủ Valence.

Các chánh giới Pháp tuyên bố rằng những sự vu cáo đó vô nghĩa lý, không thể gì tin động. Hơn nữa, nhà đương cuộc Pháp đã cực lực đính chánh những tin thất thiệt đó.

Tuy vậy báo giới Đức vẫn không thay đổi thái độ và mỗi ngày đều đăng tải những sự vu không.

Cuộc công kích đó, xét kỹ lại, rất có quan hệ vì báo giới Đức bị Chánh phủ kiểm duyệt gắt gao và nỗi tin tức thất thiệt của báo «Correspondance Politique et Diplomatique» là cơ quan chánh thức của đảng quốc xã, đảng tối thi toàn thể báo giới Đức trích đăng, lập lại một lần thứ nhì.

LÃNH-SỰ PHÁP Ở BERLIN CỰC LỰC PHẢN ĐỐI

Berlin, 24-7.— Mặc dầu nhà đương cuộc và báo giới ở Paris đã đính chánh, báo giới Đức hễ tục bịa phẩm tin đồn rằng lính lê dương Pháp qua trợ chiến binh đội của chính phủ Valence.

Báo giới ở các tỉnh trích đăng hết thảy những bài công kích nhà đương cuộc Pháp ấn hành trên báo «Volkischer Beobachter».

Báo «Angriff» ở Berlin tuyên bố rằng nhà đương cuộc Pháp khó chịu vì những sự tố cáo của Đức.

Lãnh sự Pháp ở Berlin là ông Francois Poncet đã tới bộ Ngoại giao Đức, nhân danh chánh phủ Pháp cực lực phản đối những tin thất thiệt đăng tải trên các báo Đức, về vụ gởi lính lê dương Pháp sang Y-pha-nho.

Lãnh sự Pháp tỏ vẻ ngạc nhiên rằng: sau khi nhà đương cuộc Pháp đã cực lực và chính thức đính chính mà người ta vẫn cố ý truyền bá ra những sự vu cáo đó.

Xung đột ở biên giới Ba-lan — Nga-xô-viết

Moscou, 25-7. — Một bản thông cáo chánh thức cho hay rằng hồi 5 juillet, tại miền biên giới Sivutvkki, hai người lạ mặt từ bên nước Ba-lan đã vượt qua biên giới, xâm nhập địa phận Nga-Xô-viết một cách phi pháp.

Khi bị một toán quân Nga chận lại, họ liền xả súng bắn. Quân Nga đáng cũng sự định và giết trọn 2 người.

Xét tử thi, người ta kiểm được một mớ khí cụ đáng về việc đo thám và những giấy tờ riêng chỉ tỏ rằng một trong hai người đó là quan hai Schomanovsk trong đạo vệ binh Ba-lan canh phòng ở biên giới.

VIỆC TRONG NƯỚC

(Tiếp theo trang 1)

tháng 5 ta) để đánh trói, đặng trả hờn hôm trước.

Nhưng hôm đó chàng kéo đến nhà thì ông Khởi đi vắng, bởi quan lớn rồi bổ về; người con ông là Lê Trọng bèn gạt thì chàng nói đi bẻ mua rượu mà không có. Rồi đồng bọn sang chơi tại nhà ông Nguyễn-Sem. Cách 5 ngày sau, (27 5 ta), vào hồi 12 giờ trưa, Phan Ích rủ người nhà cô thầy 9 người, đem dây dợ và 3 mũ... đến tại nhà ông Khởi để thì thà đoạn trả thù. Lão ấy ông Khởi mang chơi hôm nhà Lê-Hân gần xóm, hai người trong bọn ấy là Phan-Hân và Phan-Bỉ Ân (con Phan Ích) lăng kiếm khắp nơi; lão thấy ông Khởi thì chàng đem thì dịu ngọt mời ông về nhà bởi chuyện; ông ta theo về đến cửa ngõ thì cả bọn 9 người ùa vào nhà. Trước hết Phan-Khiêm đến ôm choàng ông Khởi và Phan-Bỉ đưa dây ra trói ông ta vào cột nhà, rồi Phan-Ích mang nắm vật toan đút vào mồm ông Khởi. Không thể chịu nổi hôi, ông ta xô đẩy thì tên Khiêm lấy đòi đánh một mẻ vào trán ông rất mạnh, máu ra lai láng. Bà vợ ông thấy, hoảng hốt vun lăng xóm tiếp cứu, thì cả bọn kéo bè ta đem trái ngoài gốc bưởi sân vườn. Giữa đó có tên Lê-Hân chạy đến thì tên Khiêm xông vào đánh tới bợi và cố giữ không cho Hân đi lại vun cứu. Hân nhờ sức mạnh xô xát với bọn kia, hai bên vun la làm ỷ xen với tiếng trống, tiếng thanh la rất náo nhiệt. Nhưng dân làng vẫn không có một ai. Cách một hồi lâu, thấy hương kiểm và hương bộ đến, thì bọn Phan-Ích đều rượt ra đường cả, không hề bắt được bọn gia đình Phan-Ích, mà chỉ bước vào giả vờ hỏi vợ chồng ông Lê-Khởi qua lẽ rằng: «Vì sao đánh liều dữ thế? Tội nghiệp! Vậy đầu đuôi thế nào nói nghe». Hai ông mụ Khởi và tên Hân đem việc kể lại cho hương kiểm với hương bộ nghe, lại nhờ người kêu con ông là Lê-Trọng về làm giấy trình. Vừa lúc lý trưởng đi vắng, đợi mãi đến 7 giờ đêm lý trưởng mới về, Lê-Trọng bèn đưa đến trình thì lý bảo chờ Tổng-đoàn về sẽ hay (Tổng đoàn là Nguyễn-Hoành, người làng Hữu-lộc, mấy ngày ấy cũng đi đến thuế vắng) làng không biết sao xét xử. Trong vội một ngày 28, làng không xét hỏi đến mà cũng không trình báo gì; sau ông Khởi lên kêu tại phủ. Sáng ngày 29 tháng 5 ta, quan phái Lại mục về khám và làm biên bản, nhưng chỉ lấy sung tiền Lê-Khởi. Lê Hân và lý trưởng hai làng cũng tổng đoàn số tại đồng ký chứng; rồi ông Khởi xin phép đi nhà thương Thạch-xá điều trị.

Đến ngày mồng một tháng 6 ta, cô linh lý về bắt Phan Ích, Lê-Hân lên phủ xét hỏi. Quá mồng 6 linh lại giải bọn gia đình Phan-Ích lên phủ giam khai. Hôm 18 tháng 6 có trát đòi bà vợ ông Khởi, lý dịch, tổng đoàn làng Nữu-lộc về phủ hầu khai lần nữa, mà lạ là thấy bọn Phan-Ích, Lê Hân thì đã thả về.

Chờ xem quan xử ra sao.

Tray nguyên

Lý trưởng điêu quá!

Lý trưởng Lê-Việt, làng Kim-sơn, tổng Hoành-phố, (Quảng-ninh) thông đồng với bảo sưng chiếm mất công điền, xâm lấn công bản, (RIÊNG-DÂN trước có đăng) dân kêu, chưa được ra trận cứu xét nên bọn lý hào thừa dịp thuế mà thi nhũng thủ đoạn hiếp dân:

1) Ngày thá g 3 ta, bọn lý Việt, hương Trực, chánh Toàn đặng mưu giả đem 6 đội rượng công điền ra đấu giá, dân làng trăng sự thiệt, cấm tiền chực 2 ngày (12, 13 tháng 3) nhưng trong khi dân ra nhóm thì bọn ấy kiếm cớ không ra tổ bội; rồi lý trưởng trình quan rằng dân không ai mua, xin phép quan về bán; quan không phê. Lý Việt xin quan giao quyền chánh tổng sở tại thi hành đấu mối. Nhưng lý ta cũng đã kiếm nhiều không rao báo liền cho dân biết, đợi đến kỳ tháng tư, trong lúc cấp ruộng, dân hỏi, lý trưởng vẫn làm thinh. Qua mấy ngày sau, cả bọn lý bảo tự họp niêm rồi chia nhau mua giá, bạ, dân không hề biết. Có hương mục Đạm biết, hỏi sao cải lộ mà vô hiệu.

2) Tiền công tiêu từ trước, của lý trưởng làm việc có năm vừa đủ, có năm còn thừa, nay Lê-Việt làm mỗ bỏ số tiền biên chép là mù, như việc giao không với làng Phân-lương về khoản mương nước, chỉ 2 lần lý kiểm về khai tại phủ, mà tiêu mất 27 quan...

3) Trong vụ thuế này, 5 mẫu 2 sào công thổ ngũ đang tại xứ Đăng-trường, theo ngạch thuế về các món gia tăng là 1$25 lý ta thân mỗi người đến 0$11, gần 77 người cả thảy, và 35 mẫu ruỡi hang ngũ công thổ tại xứ Thượng-long, thuế 1$63 mà lý thân 1$44. Lại tứ đồng điền 6 mẫu 2 sào tại xứ Thượng-sơn, thuế là 0$33 mà lý cũng thân 7$33 hiện có biên chép trong sổ hội đồng rõ ràng.

4) Ông Trần-Giản thế tuổi năm 37, năm 1936 là 60 tuổi, mà năm nay lý trưởng Lê-Việt lại biên 65 tuổi (trước viết 52 sau sửa lại 65, có dấu nhèo ra và kiểm triện vào rõ ràng) nguyên vì lý ta nghĩ rằng ông ấy xuất tiền cho dân kiện (vì ông không biết chữ và nhà đã ba) nên kiếm chuyện mà truất tuổi ông ta 6 năm nữa.

Lý trưởng tạm quyền nhiều dân như thế, mong quan trên đã lòng thương, cứu xét cho dân nhờ.

29 người dân bị tên bỏ kiểm chỉ

THƠ TÍN

Cáng Ô. Nguyễn thanh Bạt gare Chương bèo, Tam quan

Được mandat 15$00 ông trả tiền báo đến 31-8-37.

Ô. Nguyễn danh Mận, Thợ nuôn Thanhhóa

Được mandat 5$00 ông trả tiền báo đến 30-6-37.

Ô. Nguyễn hup Cử, Hoằng hóa, Thanhhóa

Được mandat 5$00 ông trả tiền báo đến 31-12-37.

Dân ngoài An tượng, Binhdinh

Được thư các ông nói chuyện người ta ở làng Thọ lộc hay sinh sự đòi ăn tiền nên thuốc đương tươi tốt mà phải nhổ đi, song không để chỗ ở rõ ràng, nên miễn đăng.

T. B.

Hàng biết nói

(Tiếp theo trang 2)

người nào biết làm nghề gì, thì về số kê khai ra, như thợ mộc, thợ nề, thợ thêu, thợ may, thợ rèn, thợ máy, tài xế ô-tô, bồi bếp nhà tây, có kể gồm 5, 6 thứ nghề, còn phần đông chẳng có nghề gì cả, chỉ biết ăn no vác nặng hay làm ruộng cuốc đất. Tệ đến những hạng như tôi, họ hỏi đến chẳng biết nghề gì mà thưa lại, làm việc thổ mộc không nổi, mà nghề gì lại chẳng có, nghĩ đem chữ học quốc ngữ nói với họ thì họ có biết gì, mà tây học thì lại xài cẹp kẹm người ta xa, bảo làm ông thông ông ký bên nầy họ có cần gì đến thứ người ngoại quốc mà mình tại là hàng biết nói. Nghĩ rồ khổn, nhưng tôi cũng nói với họ rằng: tôi biết đọc biết viết chữ tây, rồi đó ai khai nghề gì họ biên tên vào sổ tay, chờ họ đem về bên Nouméa thương lượng với sở mộ (Office du travail) nghĩa là sở làm việc về hàng biết nói.

(Còn nữa)

CHU TÔNI
ai muốn ngăn ngừa cho thân
CHO KHỎI ĐAU
RUỘT LÀ
Khan cổ, đau dóc cổng,
yếu tim, đau phổi
thì chỉ có ngậm THUỐC HƯƠU

VALDA
Hơi thở đã thơm mà lại được
Khỏi lo cảm mạo thương hàng
Dầu có thở hit buổi đêm đơ
đầy hay là có vật độc.
Thì cũng Khỏi lo đau
Cơn có đau:
Sổ mũi, Khan cổ, Khan tiếng,
nóng lạnh cũng là ho
thì cũng cứ dùng THUỐC
PASTILLES VALDA
ngậm thong hơi tốt lắm.
Mà phải nhớ mua thứ thuốc
đó mới linh nghiệm
Coi cho Kỹ trên nắp hộp có
hiệu chữ
VALDA
MỚI THIỆT PHẢI

CÓ MỘT, KHÔNG HAI

Ông người có tới 99 người bị bệnh PHONG-TÍCH. tưởng khi bị bệnh mà không hiểu bệnh gì, cứ tưởng nó rồi!
Cơm no, rượu say, nói bậy tính dục bỗng dưng nổi lên mụn, nốt thọ bệnh, gọi là bệnh PHONG-TÍCH, không phải dân độc đâu, không phải dơ bẩn nhiễm.
Khi thọ bệnh: Thấy ở đầu hoa, tức cổ, tay ngực, chân cẳng không biết đói, ăn chẳng tiêu, bụng cổ bành bệnh, khi ăn uống mang rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua) khi tức bụng khó chịu, khi đau lưng, khi đau rần trên cổ, người thường ngáp ngủ, hoặc bị chân tay, bị lên mẩn nổi một vòng, đó bụng đây. Chỉ một cơn liền!

PHONG-TÍCH
THẦN-DƯỢC
« CON CHIM »
Hay để chữa bệnh khỏi ngay, không hề công phạt gì cả, dân bà có thai cũng uống được.
Mỗi tiền một hộp uống giá : 0p.30
Mỗi tiền hai hộp uống giá : 0p.60
VŨ-ĐÌNH-TÂN
Au-tử Kim-tiền 1936
176 bis, Lachtray — HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-kỳ:
HUẾ: Tỉnh-Tường, 46, phố Gia-Long;
TOURANE: Nguyễn-hữu Tỉnh có Quảng-Cự;
NHATRANG: Kim-Anh, Librairie;
PHANTHIẾT, Lê Nam Hưng, Commerçant;
QUINHON: Đông-Lập, Avenue Khải-Định;
QUANGNGÃI: Cát-Hoàng & Sông-Vệ;
SOCTRANG: Ng.-văn-Mạnh, Maître d'Ecole;
VINH: Hà-Huy-Lân Maison Minh-Hưng;
VIENTIANE: Mme Phan-Chí-Lộc, rue Tafforin
THAKHEK: Đào-Tiến Maison Khải-Khải-Tân;
LUANGPRABANG: Trần-văn-Chá, Entrepreneur
Các tỉnh khắp Trung-Nam Bắc có đại-lý.

Núi Ngự sông Hương có thú chi vui...

Đĩa hát

điện HUẾ

TUYỆT-DIỆU đến bực nào,
Qui ngài đã rõ.
Nay xin giới thiệu thứ máy hát mới về, giống đẹp, trên nắp để được 8 đĩa, đi dây máng theo rất tiện, chạy hết đĩa máy tự động, giây thiều lớn (22mm) mà giá chỉ có 15$. *Cũng có thứ thường giá.*
Mme H. Richard, 87, rue Gia-long, HUẾ
ĐẠI-LÝ Ở TRUNG-KỲ
máy và đĩa hát BEKA
Các thứ đờn tây của hiệu COUESNON - Paris
Có cả máy chụp hình và cirê bán giá như bên Pháp
CATALOGUES biếu không

BÁ = TƯỚC MÔNG = THẾ = TÔN

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

PHÁP-QUỐC LỊCH-SỬ TIỂU-THUYẾT

Tác-giả: Alexandre Dumas — 55 204 — *Dịch-giả:* Nam-Sơn

— Không, tôi chắc không; và nếu cô có nghĩ đến tôi thì cũng như tôi nghĩ đến cô vậy thôi.

— Ghét nhau đến thế?

— Tôi đã có lần thưa chuyện với bà bước, cô Đăng-lát làm tình nhân thì được, nhưng làm vợ thì kém lắm...

— Anh phê bình người vợ tương lai của anh như thế sao?

— Có hơi nghiêm khắc thiệt, nhưng mà đáng lắm. Phải nhận cô Đăng-lát làm vợ, nghĩa là phải nhận cô sống với tôi cả trọn đời tôi, hoặc gần hoặc xa, thiệt là một điều hết sức khốn nạn.

Anh khó tính quá.

— Phải, bởi vì tôi hãy nghĩ đến chuyện không thể có được.

— Chuyện gì?

— Chuyện tìm một người vợ cho có đủ các đức tính như mẹ tôi.

Bá-tước Mông-thế-tôn xanh mặt, nhưng cũng gượng cười mà hỏi:

— Vậy bà bước Mọt-xép chẳng sung sướng lắm?

— Bà bước đã biết ý kiến của tôi đối với mẹ tôi: người khác đi theo mẹ là một sự vạn bất đắc dĩ, chớ tôi ở với mẹ tôi bốn ngày trên ở Tờ-rê-bo, lại lấy làm thích.

— Người hoàn toàn như mẹ anh, theo lời anh nói đó, trên đời nầy may có một mà thôi. Và những người nào đã nghe anh nói chuyện, chắc không muốn lấy vợ.

— Biết trên thế giới nầy có người đàn bà như mẹ tôi, tôi không thích lấy cô Đăng-lát chút nào hết.

Bá tước mỉm cười.

An-be tiếp luôn:

— Ngày nào cô Đăng-lát nhận tôi nghèo mà chê tôi, ngày ấy tôi sẽ sung sướng nhất đời... Phờ-răng là người không thời thượng, tôi muốn sắp bạn với cô Đăng-lát; nhưng trả lời bốn bức thơ của tôi, bạn chỉ viết: «Tôi thiệt có tình không thời thượng, nhưng cũng không thể chịu thất nước với ai».

— Thế mới là tình bè bạn: đem một người đàn bà mình chỉ muốn dâng làm tình nhân mà gán cho bạn làm vợ!

An-be cười và nói:

— Phờ-răng sắp về đây; tưởng như bà-tước không yêu anh ta thì phải?

— Tôi! sao anh lại cả gan nói tôi không yêu Phờ-răng? Tôi yêu cả thiên hạ chớ lại...

— Tôi cũng một phần tử trong thiên hạ... Cảm ơn.

— Chờ có nên lầm; tôi yêu cả thiên hạ, theo kiểu Chúa Trời bảo ta yêu người đồng loại, nhưng cũng có đôi người tôi không thể yêu được. Nói lại chuyện anh Phờ-răng, anh nói anh ấy sắp về phải không?

— Phải ông Vinh-pho gọi về; ông nầy cũng nôn gả con ông có Va-lăn-tin, không kém ông gì Đăng-lát nôn gả con ông. Cho biết làm cha bọn con gái lớ thời cũng nhọc thiệt.

Nhưng anh Phờ-răng có như anh đâu, anh ấy thuận...

— Hơn nữa anh ấy đã đeo cà-vát trắng và đã nói chuyện gia đình của anh rồi. Anh được nhà Vinh-pho qui trọng lắm.

— Qui trọng!... có xứng được qui trọng không?

— Tưởng như cũng xứng. Ông Vinh-pho có tiếng nghiêm khắc, nhưng công bình.

— May quá, may cũng còn có người được anh khen ngợi, chớ không phải toàn bị mạt sát như ông Đăng-lát cả.

An-be vừa cười vừa trả lời:

— Có lẽ là tại tôi không bị ép lấy con gái ông.

Bá tước cũng vừa cười vừa nói:

— Nói cho thiệt, anh lầm. lầm to

— Tôi?

— Anh chờ còn ai nữa. Nhưng hãy hút thuốc đã, rồi tôi sẽ nói chuyện cho mà nghe.

— Xin cảm ơn bà tước. Tôi lầm về sự gì?

— Nãy giờ anh ngồi cần cháo cho khỏi phải lấy cô Đăng-lát; vô ích! không ai đợi anh từ hôn trước đâu mà lo.

An-be trợn giộc hai mắt lên nhìn bà tước.

Bá tước tiếp luôn:

— Không ai ép anh phải làm rể nhà ấy. Mà có thiệt anh không muốn làm rể nhà ấy không?

— Thiệt lầm. Nếu ai hiến cách gì từ được, thì tôi chịu cho trăm nghìn phật lăng.

— Vậy thì anh cứ việc vui sướng đi. Ông Đăng-lát cũng vui lòng bỏ xếp đôi số ấy để cho đạt được mục đích kia.

— Thiệt vậy sao? Ông Đăng-lát có đã lỵ lô không?

Trán An-be có hơi nhăn nhó.

Bá tước nói:

— Thiệt rỏ con người ta hay kiêu căng và ích kỷ! Mình vái bùa mà đập vào lòng vị kỷ của người ta thì không chút gì nhờm tay, mà người ta lấy kim mà chích vào lòng vị kỷ của mình một chút thì mình đã la lối om sòm.

— Không, nhưng tưởng như ông Đăng-lát...

— Qui anh lầm phải không? Nhưng cũng còn có người ông qui hơn nữa...

— Ai?

— Tôi không biết; nhưng anh cứ việc kiếm kết điều tra thì rõ.

— Được, tôi hiểu rồi; mẹ tôi... à mà không, tôi lầm... vậy tôi có ý muốn tổ chức một đêm khiêu vũ.

— Khiêu vũ trong mùa nầy?

— Khiêu vũ mùa hạ là cái mốt hiện giờ. Không biết bà bước có thể mời giúp cho con ông Ca-văn-căn-ti chưa không?

— Cuộc khiêu vũ ấy định vào hôm nào?

— Thứ bảy.

— Vậy thì Ca-van-căn-ti chưa đi về ở rồi.

— Nhưng Ca-van-căn-ti con còn ở lại. Bá tước mời giúp cho, có được không?

— Tôi không quen cho lắm.

— Bá tước không quen?

— Không, tôi mới gặp anh ta lần đầu cách đây ba bốn bữa.

— Nhưng bá tước tiếp anh tử tế lắm.

— Phải, nhưng đó là vì lòng một ông cố đạo bạn thân của tôi giới thiệu; ông cố ấy có thể lắm. Anh cứ trực tiếp mời, đừng bảo tôi giới thiệu, rồi rồi sau anh ta có đi nói có Đăng-lát anh xây lại oán tôi; còn phần tôi, tôi chưa biết có thể đến dự hay không.

— Sao bà bước lại không đến?

— Trước hết là vì anh chưa mời tôi.

— Tôi đến đây là cốt để mời bà bước mà!

— Anh tử tế quá, nhưng tôi sợ lại bị bận việc.

— Sau khi tôi thưa điều nầy với bà bước, thì xin bà bước đừng từ chối...

— Anh cứ nói nghe.

— Mẹ tôi rất mong được gặp mặt bà bước.

(Còn nữa)

TRỊ TẬN GỐC

Tuyệt nọc các chứng bịnh

Phong tình

Chỉ có thuốc

SƯU - ĐỘC BÁ - ỨNG - HOÀN

HIỆU

ÔNG = TIÊN

bay hơn hết, bất
cứ bịnh nặng nhẹ lâu mau
thế nào, dầu cho độc đi nữa thuốc

SƯU - ĐỘC BÁ - ỨNG - HOÀN

Hiệu ÔNG-TIÊN cũng tống lôi gốc
độc ra dứt tuyệt khỏi căn
trừ căng không hại
sanh dục không
hành bịnh
nhơn

✚

Cam đoan chắc chắn trăm người không
sai một (chắc như vậy).

ĐÓN COI SỔ BÁO TỚI

bức thơ ở Pháp-quốc
gởi về khen tặng

Có bán khắp nơi

Dia hát VICTOR

Phụng - Hào 1937

Miles Phụng Há, Tư-Sạng. M.M. Năm-Châu, Tư-Út ca nhiều bản mới dặu sắc. Dia hát bộ Saigon TÂN-THÀNH-BAN danh tiếng nhất ở Nam-kỳ. Hướng-đạo, hát Cao-Miên, đờn ngũ âm.

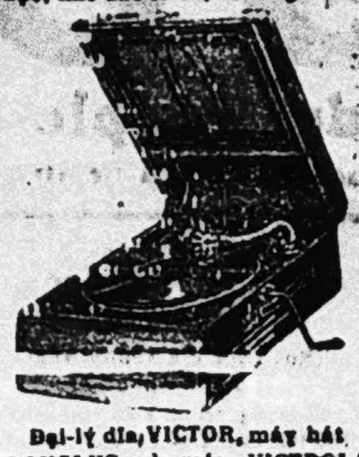

Đại-lý dia VICTOR, máy hát DOUGLUS và máy VICTROLA

LÊ-VĂN-TÀI

82 -:- rue G. Guynemer -:- 82

SAIGON

Trời nóng giết người

Các nhà có con nít nên để ý

Lúc này khí trời độc địa nóng nực, nếu con người mà nhứt là trẻ em thường hay sanh ra ban sưa, ban trắng, ban đỏ, ban đất, trái trời, trái rạ, trái giống, v. v... làm cho nóng nẩy trong mình như thiêu đốt, hay là sưa nóng sưa lạnh, miệng khô khan khát nước, nhức đầu, tứ chi rã rời, nếu không sớm trị để lâu nhẹ vào Tâm, Can, Tỳ Phế làm cho nóng mê man sốt, nói xàm, bí sức nguy hiểm cho tánh mạng vô cùng. Hãy dùng thuốc THỐI NHIỆT TÁN hiệu ÔNG-TIÊN trong 5 phút hết liền. Chắc như vậy. Mỗi gói: 0$10

Người kén xỏ cách nào ?

Dùng thuốc tiên xỏ hiệu ÔNG TIÊN cũng đặng vì không đắng không hôi không phát ti, không đau bụng, khỏi cần kiêng cữ, lúc đang có việc ăn uống như thường, mà xỉ vô số tám đạnh phần đó và cầm lại. Mỗi gói: 0$10

Thuốc ho bổ phổi
hiệu ÔNG-TIÊN

Trị ho gió, ho phong, ho sưng, ho cảm ho bạo, ho có đàm hoặc không đàm cũng đều hà có thứ mà ho, ho sản hậu đều dùng thuốc này, quí Ngài cũng sẽ vui lòng khen tặng vô cùng. Mỗi gói 0$10. Có bán khắp nơi và hai chi nhựa Saigon, 128, rue d'Espagne, Dakao, 126 Boulevard Albert 1er bán chạy nhứt.

HẾT KHÍ LỰC

Chai rất sản thận, rất chắc kiên cố, khéo và bền đẹp.

thì dùng thuốc: PARISIAN PILLS Giá bán 2 $ một mâu

LẬU CÓ MỦ

đã lâu hoặc mới mắc

Đau sưng hòng quang, sưng hộc giới, sưng gấp chẳng nổi, nắn nắn.

Thì dùng thuốc: BLENNOSE GIBERT - 2 $

TIỂM LA

Chai rất sản thận, hiệu hiệu, kín đáo, đi đem theo khi đi chơi

Dùng thuốc COMPRIMÉS de GIBERT đúng thay thuốc 606 và thuốc tiêm rất lợi. Chữa bịnh này dùng thuốc gì uống không khỏi, dùng thuốc này thì rất hiệu hiệu.

Hộp năm mươi viên : 2 $

Gởi kín đáo và recommandée nếu hiệu nhận được tiền, chậm hay mảng đa. Muốn gởi theo lối tính hàu giao ngân, hàm trong thơ hỏi mua thuốc độ mười xu tiền gởi thuốc.

Viết thơ mua thuốc và hỏi sách hiếu và lời chỉ bảo tại:

Phòng GIBERT, 28, Cours d'Estrangen, M. MARSEILLE

Chơi thuốc : các hàu chai tốt.

Các ngài chú ý !!

HAI MÓN THUỐC HAY

1·) **A CHÂU CỐ TINH-HOÀN.** — Chuyên trị Đàn ông tâm thận suy hại tinh khí sút cố, sinh Di-tinh, Mộng-tinh, Hoạt-tinh, Hư-trợc, đau lưng, mỏi gối, Hoa mắt, Ù-tai, Tiểu-tiện khi trong khi vàng. Đại-tiện khi táo khi nát, Hoặc những người sau khi khỏi bịnh Lậu rồi đi tiểu còn ra nhầy nhợi chi, như rết gà dùng thuốc này đều được lành mạnh.

2·) **ĐIỀU-KINH SƠ-CAN-HOÀN.** — Trường trị Đàn bà con gái, do tư lự thái quá, hoặc tiết trời thấp nhiệt, can mất bổ vượng, can huyết khô ráo, sinh ra kinh nguyệt bất điều. Khí - hư Bạch - đới, thường ra như nước vo gạo, Tiểu tiện hay vàng đỏ, và đi giắt. Đại tiện hay táo kết và khó đi, rất là hiệu nghiệm.

2 thứ thuốc này mỗi lọ giá 1$00, nếu lá 5$00. Bán tại:

A-CHÂU DƯỢC-PHÒNG

N· 127 phố Hàng-Bông (cửa quyền)

HANOI

Cáo bạch

Các nhà buôn nên biết .

Mỗi nhà chỉ mất có năm (5 xu tem gửi thơ về lấy mẫu và giá hàng ngày thời sẽ được giá hạ, hễo ít ngày nữa thời giá lại cao hơn.

Nhân tiện xin giới thiệu với các ngài nhà AN-THÀNH mới nhận thêm được máy làm áo chemisette ở Tây gửi về, nên lại mới chế ra các kiểu áo chemisette Croisée lối mới rất đẹp, phần nhiều các bạn trẻ rất phải dân mới rất ưa kiểu Croisé AN-THÀNH

AN-THÀNH có bán các thứ lĩnh lựa Nội-hóa, các thứ áo chemisettes, Croisées, Pullovers, Chandails, quần lãm bề bằng coton và laine, các thứ tất Sport, và tất kaki nhà Binh hiện nay đang dùng nhiều, còn nhiều thứ hàng khác.

Bán buôn giá đặc biệt.

AN-THÀNH

N· 4', Rue de la Soie 4' — HANOI

Các Ngài nên DÙNG

những RƯỢU HẢO-HẠNG

làm ở bên PHÁP

Rượu vang hảo-hạng *BORDEAUX* trắng và đỏ

Rượu vang tốt *BOURGOGNE* « Chauvenet »

Rượu bọt *MOUSSEUX* comte de *VILLIERS*

Rượu sâm-banh *CHAMPAGNES CHARLES HEIDSIECK* ou *LOUIS D'ARZELLES*

BÁN Ở HIỆU

POINSARD & VEYRET

HAIPHONG — HANOI

và các hàng lạp-hóa to.

Représentant pour l'Annam

Trần-Cương — Rue Verdun -:- TOURANE

NHÂN-TẠO-HUYẾT

BỔ-HUYẾT-SÁT-TRÙNG

Bổ-dưỡng thần-thể — Lọc sạch máu bẩn — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công-dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU và GIANG-MAI, về các chứng sài, lở, ghẻ — Giá suy gầy, trẻ ít ăn, xanh xao — Đàn bà có mang dùng an-thai — Ở cữ dùng chóng đỏ da, mau trở lại tươi đẹp.

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CHỈ ↓

CỐ-TINH BỔ-THẬN

THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ : Di-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khí sợ phải ; đau lưng, mỏi vai, mỏi hoa, lai à, đầu váng, ù bọng rào, mỏi khớ — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi liên miên, chiêm bao mộng-mị nên yếu,... Dù nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc này là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

Hai thứ thuốc này nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bức thơ minh-tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau :

« .... Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, « trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương pháp bào-chế Thái-« tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, tăng sức « khỏe, làm cho hồng khiết cầu (globules rouges du sang) mau tốt « trong sạch và sát trừ được vi-trùng lậu, giang mai ».

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN : « .... Thuốc nầy không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu « rất quí như SÂM mật ong v. v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

BỘ BA !...

MUỐN : TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)

2) DẦU NHỚT (HUILE)

3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết ;

S H E L L

SHELLCOOL

SHELL A CYL

HUILE SHELL

GRAISSE SHELL

Biết chắc dùng mãi.

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

TA NÊN ĐỂ Ý

Ta nên biết rằng, Bịnh đau mắt là một bịnh rất nguy hiểm cho ta, và ta cũng nên lấy hai con mắt của ta là bộ trọng, hễ ta thấy mắt đỏ cùng có nhức đau mắt giá, vân vân, thì dùng ngay thuốc đau mắt số 3 giá 0$15 1 lọ mà đau mắt có Màng có Mộng, toét mắt, đau mắt hột (Trachome) thì dùng thuốc đau mắt số 9, giá 0$20 1 lọ các bịnh đau mắt nầy dù nặng thế nào cũng tin dùng thuốc của HOÀNG-VĂN-ẤP 47 Ninh-Xá Bắc-Ninh (Tonkin) thế nào cũng mau khỏi, khi mua phải nhận kỹ lọ nào không có tên HOÀNG-VĂN-ẤP là không chính hiệu. THUỐC CAI NHA PHIẾN. Nếu các ngài muốn bỏ thuốc phiện mà được mau chóng, người lại không mệt nhọc, khi bỏ được rồi lại không sinh bịnh, thì chỉ nên dùng ngay thuốc của bổn hiệu là bỏ ngay được. Thuốc này khi bỏ được rồi, bỏ trong hũ bít một miếng vào lá bình cơ nên mẫu, giá 1$00 1 lọ, nhẹ chỉ 5 lọ, mà nặng thì 10 lọ là cùng, xin các ngài đọc bài này làm ơn giới thiệu giúp bổ vị các thứ thuốc có ích cho đồng-bào, các thuốc này đã có tiếng xưa nay, thực thế đó. khi mua gửi lĩnh hóa giao ngân, có bán ở Lê-Nam-Hưng Phan-thiết. Quảng-lợi chợ Gòm (Phú mỹ, Mai Linh 60 Avenue Paul-Doumer Haiphong. Các đại-lý Huế Saigon vân vân.

Trong mùa viêm nhiệt, muốn tránh khỏi các chứng bịnh vặt, nên có sẵn trong mình một ve dầu Đại-Quang

DẦU ĐẠI = QUANG

Mùi thơm dịu, không nồng gắt, rẻ tiền, công hiệu rất mau.

Dầu Đại-Quang hay khu phong, giải cảm, trừ tà nó, tránh khỏi các chứng bịnh thiên thời, gặp khi nhức đầu, đau bụng, nặt mửa, chóng mặt, cảm mạo sương hàn, trúng phong, trúng thử, sốt, rét, hoặc say rượu, say sóng, xoa dầu này liền kiến hiệu ngay, có sẵn ve dầu Đại-Quang trong mình thì khỏi lo tật bịnh chi hết.

Ve lớn giá bán 0$20 — Ve nhỏ giá 0$10. Khắp các nơi trong cõi Đông-Pháp đều có đại-lý.

ĐẠI - QUANG - DƯỢC - PHÒNG

Tổng-cục tại CHOLON — Phân cục tại HANOI, 29, Phố Hàng-Ngang

Tiểu thuyết « Sự Đấu Quái Hiệp » đã ra số 6 để biếu không xin Quí-Khách nhớ đón xem

Imprimerie TIẾNG-DÂN = HUẾ.

Le Gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG